

Гербич Олексій Віталійович,
*аспірант кафедри господарського та адміністративного права
Донецького національного університету імені Василя Стуса,
м. Вінниця, Україна*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ КІНЕМАТОГРАФІЇ

Статтю присвячено дослідженню правових аспектів державного контролю у сфері кінематографії. Зокрема у статті проведено аналіз поняття «державний контроль (нагляд)», розкривається сутність державного контролю за господарською діяльністю у сфері кінематографії.

З урахуванням загального визначення державного контролю за господарською діяльністю та господарської діяльності у сфері кінематографії запропоновано доктринальне визначення терміну «державний контроль у сфері кінематографії».

Здійснено аналіз системи державних органів України, що наділені контрольними повноваженнями у сфері кінематографії, виокремлено практичні та законодавчі колізії щодо побудови системи органів державного контролю у сфері кінематографії.

Аргументовано архаїчність та невідповідність сучасним реаліям положень нормативно-правових актів щодо місцевих органів управління кінематографією, запропоновано варіант подолання виявленої проблеми шляхом внесення змін до законодавства, що сприяло б побудові сучасної вертикалі контролюючих органів, формуванню адекватної статистичної звітності діяльності у сфері кінематографії, виключенню політичного впливу та популістських рішень органів державної влади у сфері кінематографії.

Наголошено на недосконалоості деяких норм національного законодавства у розрізі встановлення квот для фільмів, знятих в Україні, та відповідальності посадових осіб демонстраторів, що не можуть виконати вимоги встановлених квот через об'єктивні економічні причини.

Зроблено пропозиції щодо розмежування повноважень Держкіно як центрального органу виконавчої влади, що здійснює політику у сфері кінематографії та надає методичну підтримку, і місцевих органів виконавчої влади, які діють у сфері кінематографії у рамках адміністративно – територіальних одиниць.

Проаналізовано досвід деяких зарубіжних країн щодо врегулювання питання квотування у сфері кінематографії, запропоновано шляхи вирішення проблеми встановлення і дотримання квоти загального щомісячного часу демонстрації національних фільмів, інших фільмів, вироблених суб'єктами кінематографії України, і творів національної кінематографічної спадщини.

Ключові слова: демонстратор, державний контроль, кінематографія, кінотеатр, квота, екранний час.

Постановка проблеми. На сьогодні поняття державного контролю та його здійснення є актуальним й одночасно дискусійним питанням з огляду на необхідність досягнення балансу між свободою підприємницької діяльності та імперативним підходом і державним примусом у сфері господарювання.

Звужуючи предмет державного контролю до сфери кінематографії, необхідно підкреслити його важливу роль у сфері здійснення кінематографічної діяльності, з огляду на те, що ця діяльність все ще знаходиться у зародковому стані, а виробники, розповсюджувачі і демонстратори кінематографічної продукції мають значну залежність від державної підтримки, передбаченої ст. 7 Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» [1].

В Україні законодавчу основу державного контролю у сфері кінематографії складають положення Господарського кодексу України, законів України: «Про кінематографію», «Про державну підтримку кінематографії в Україні», «Про авторське право і суміжні права», інших законів і підзаконних нормативно-правових актів. Проте законодавчі положення не сприяють побудові системи державного контролю з чітким розподілом функцій між центральним органом та органами на місцях.

Аналізуючи стан законодавства та практики у сфері кінематографії, можна констатувати відсутність належного державного контролю за виділенням і використанням бюджетних коштів, що надаються в якості державної підтримки суб'єктам кінематографії, відсутність норм у законодавстві, які б забезпечували ефективність державного контролю у вищевказаній сфері, та несформовану належним чином вертикаль державних контролюючих органів у сфері кінематографії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальним питанням та проблемам державного контролю у сфері господарської діяльності приділяли увагу такі відомі науковці, як: О. В. Гарагонич, Б. В. Деревянко, О. П. Віхров, О. І. Орехова, В. С. Щербина та багато інших [2–6], але питання державного контролю у сфері кінематографії потребує самостійного дослідження. Все викладене вказує на актуальність заявленої теми дослідження.

Постановка мети дослідження є конкретизація правових аспектів щодо здійснення державного контролю у сфері кінематографії.

Виклад основного матеріалу. Поняття державного контролю у сфері господарської діяльності має законодавче визначення. Згідно з ст. 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища [7].

У Законі України «Про кінематографію» використовується термін «державний нагляд (контроль) у сфері кінематографії», проте не надається визначення цього поняття. Конкретний зміст державного контролю у цій сфері можна встановити, спираючись на наведене вище загальне визначення державного контролю та розуміння діяльності у сфері кінематографії як господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, розповсюдженням та демонструванням (публічним показом) фільмів з метою одержання прибутку, що впливає зі ст. 3 Закону України «Про кінематографію» [8].

Отже, поняття державного контролю у сфері кінематографії може бути уточнено як таке, що охоплює діяльність уповноважених державних органів з виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами кінематографічної діяльності, забезпечення інтересів суспільства, зокрема, належної якості фільмів, робіт та послуг, пов'язаних із виготовленням та демонструванням фільмів, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища, встановленої квоти демонстрування національних фільмів під час використання національного екранного часу, умов розповсюдження і демонстрування фільмів тощо.

Уповноваженим на здійснення державного контролю у сфері кінематографії є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері кінематографії, а саме Державне агентство України з питань кіно (далі – Держкіно) (ст. 9² Закону України «Про кінематографію»). Діяльність цього органу спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра культури та інформаційної політики, який реалізує державну політику у сфері кінематографії [9].

Територіальне представлення Держкіно на місцях здійснюється відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону України «Про кінематографію». Зокрема місцевими органами управління кінематографією є органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації. Фактично функції Держкіно частково виконують Департаменти культури районних та обласних державних адміністрацій. Наприклад, у чинному Положенні про Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) до повноважень вищевказаного органу належить подання інформації для внесення до бази даних Державного реєстру виробників, розповсюджувачів та демонстраторів фільмів (далі – Реєстр) (п. 5.43). Також передбачено створення умов для формування репертуару кінотеатрів, розповсюдження кращих зразків національного кіномистецтва (п. 5.24) і формування та забезпечення функціонування базової мережі закладів культури, до якої належать і комунальні кінотеатри (п. 5.25) [10]. Подібні за змістом та структурою повноваження у розрізі кінематографії закріплені й за департа-

ментами культури інших обласних державних адміністрацій [11, 12]. Однак, про віднесення до їх компетенції функції контролю і здійснення контрольних повноважень у цих Положеннях прямо не йдеться.

Потрібно звернути увагу, що у Положенні про Державний реєстр виробників, розповсюджувачів і демонстраторів фільмів виокремлюються «місцеві органи управління кінематографією», що приймають рішення стосовно розповсюджувачів та демонстраторів фільмів, які отримали право на розповсюдження та демонстрування фільмів у межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць (п. 6) [13].

Проблемним аспектом цього питання є існування невідповідності нормам Закону України «Про кінематографію» положень Інструкції Міністерства культури і мистецтв України «Щодо заповнення форми звітності № К-2-рвк(2) «Зведений звіт про наявність та діяльність демонстраторів фільмів за 200 ____ рік» в частині віднесення до місцевих органів управління кінематографією районних (міських) органів управління кінематографією, органів управління кінематографією, визначених Радою АРК, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями [14].

Таким чином, можна зробити висновок, що положення ч. 2 ст. 9 Закону України «Про кінематографію» в контексті контролю не знайшло розвитку у підзаконних нормативно-правових актах, тому місцеві органи не мають контрольних повноважень. Це підтверджується, наприклад, Положенням про Департамент культури Харківської міської ради [15]. Також можна стверджувати, що єдиним органом контролю наразі є Держкіно, але за своїм кадровим та організаційним потенціалом воно не може охоплювати та належним чином здійснювати контрольні функції щодо суб'єктів кінематографії на місцях, яких у недалекій перспективі розвитку кіноіндустрії в Україні може ставати більше.

Змістовно, контроль, який здійснюється Держкіно та місцевими органами управління кінематографією, можна відносити до відомчого та оперативного контролю, які мають різну сферу охоплення та різне призначення, з наступним уточненням. Держкіно здійснює відомчий контроль, який спрямовано на сприяння формуванню загальної стратегії розвитку галузі, забезпеченню виконання державних програм у кінематографії та надання методологічної і нормативної підтримки місцевим органам управління кінематографією. Останні здійснюють оперативний контроль у конкретно визначеній адміністративно-територіальній одиниці, який спрямовано на ефективне управління майном, підприємствами, реалізацію державної політики у сфері кінематографії «на місцях».

Документальною базою здійснення Держкіно контрольних повноважень є виконання передбаченого законодавством обов'язку місцевих органів управління кінематографією подавати раз на три місяці до Держкіно інформацію про

прийняті рішення стосовно внесення суб'єктів кінематографії до Реєстру для відображення таких даних, а також формування проєктів регуляторних актів у сфері кінематографії.

Реалізація на практиці цих положень може призводити до виникнення ситуацій, у яких суб'єкт кінематографії, що здійснює господарську діяльність не в обласному центрі, вимушений подавати заяву про внесення до Реєстру і зміни інформації про себе, кожного разу фізично звертаючись до Департаменту культури обласної державної адміністрації. Такі ситуації не відповідають принципам реформи децентралізації, яка реалізується в Україні і передбачає передачу управлінських функцій та державного контролю на місцях. До того ж бажано запровадити можливість електронного документообігу щодо ведення Реєстру. Тим більше, що Кабінетом Міністрів України вже зроблено певні кроки у напрямі діджиталізації процесів у сфері кінематографії, але загальний стан справ через відсутність однакового розуміння терміну «місцевий орган управління кінематографією», чіткої вертикалі та матриці повноважень уповноважених державних органів залишається незадовільним [16].

Недосконала вертикаль органів державної влади негативно позначається на здійсненні контрольних повноважень Держкіно. Так, на сучасному етапі одним з об'єктів державного контролю виступає дотримання 15 % квоти на демонстрацію національних фільмів, яка розраховується від загального щомісячного часу демонстрації фільмів і яку встановлено згідно із Законом України «Про кінематографію».

Кінотеатри, керуючись Положенням про національний екранний час та його використання суб'єктами кінематографії та телебачення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 1998 р. № 1436, зобов'язані щомісяця подавати місцевим органам управління кінематографією дані про виконання квоти демонстрування національних до іноземних фільмів, а останні мають узагальнювати та передавати цю інформацію Міністерству культури України і органам статистики [17].

Але на практиці ця статистична інформація є лише приводом для маніпулювання цифрою від державного регулятора. Зокрема у «Звіті про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на розвиток кінематографії та управління об'єктами державної власності у цій сфері», який був затверджений Рахунковою палатою України 27 листопада 2017 р., стверджується, що за результатами аудиту у 2015–2016 рр. та I півріччі 2017 р. жодним національним демонстратором не дотримано 30 %, а з березня 2017 р. – 15 % квоти демонстрування національних фільмів [18]. Проте у травні 2017 р. Держкіно провело планові перевірки двох київських кінотеатрів «Wizogія» та «Батерфляй», за результатами яких виявилось, що обидва демонстратори виконали вимогу законодавства щодо демонстрування національних фільмів [19].

Позиція Держкіно та інших державних органів полягає у тому, що громадяни України, які шляхом сплати податків формують державний бюджет, а отже й джерело державної підтримки виробництва національних фільмів, мають бачити кінцевий результат в усіх кінотеатрах держави на рівні, не нижчому за 15 % екранного часу. А оскільки за офіційною інформацією (яка втім суперечить даним самого Держкіно) жоден демонстратор в Україні не виконує вищевказану квоту, керівництво Держкіно робить висновок про упереджене ставлення демонстраторів до національних фільмів.

Для емпіричної перевірки вищевказаного висновку необхідно звернутися до цифр, а саме до даних касових зборів основних кінострічок, що демонструвалися в Україні у 2017 р. та кількості придбаних квитків.

Проаналізувавши дані звіту наданих Box Office Mojo, можна зробити висновок, що у 2017 році в українських кінотеатрах на фільми українського виробництва глядачі купили 1,5 млн квитків. Загальна кількість проданих кінотеатрами квитків 2017 р. склала 28 млн 954 тис. штук. Отже, у 2017 р. на українські фільми у кінопрокаті продали 5,18 % від усіх річних продажів. Також у 2017 р. 15 % екранного часу кінотеатри мали приділити показу 5,6 % усіх фільмів, які зібрали 3,46 % касових зборів і які подивилися 5,18 % глядачів. Тобто, всі національні демонстратори мали б свідомо замість отримання прибутку як основної цілі здійснення підприємницької діяльності виконувати норму Закону, яка обмежує економічну свободу підприємництва і суперечить конституційним основам правового господарського порядку в Україні та загальним принципам господарювання, передбаченим ст. 6 ГК України. Зокрема, національні демонстратори мали б заповнити екранний час не фільмами, які мають успіх відповідно до касових зборів, а національними картинами, які для кінцевого споживача не мають художньої цінності, що і відображається на кількості придбаних квитків, а отже – успішності демонстратора як суб'єкта кінематографічної діяльності [20].

Зважаючи на те, що демонстраторам не вигідно скорочувати кількість сеансів тих фільмів, які мають найбільший касовий потенціал (зазвичай голлівудські багатомільйонні блокбастери), можемо зробити висновок, що наразі в ситуації необхідності виконання квоти, вони вивільняють для українських фільмів сеанси, скорочуючи кількість показів тих стрічок, що мають менший комерційний потенціал (наприклад, це половина фільмів кінопрокату 2017 р.), або цілком відмовляються від їх демонстрування. Це призводить, у свою чергу, до зменшення художньої різноманітності репертуарної пропозиції кінотеатрів, а отже і маркетингової привабливості для більш ширших верств споживачів.

Ще одним аспектом, який не враховано нормою щодо квотування українських фільмів, є те, що демонстратори мають її виконувати щомісячно. Але на практиці досить часто виникає ситуація, коли широкоформатні українські прем'є-

ри, з якими працюють прокатники національного рівня і які можуть охопити відразу від 200 кіноекранів, виходять у кращому разі раз на квартал. Наслідком цього є неможливість демонстратора виконати квоту навіть за бажання поставити національний фільм на велику кількість сеансів, а отже автоматичне настання адміністративної відповідальності для посадових осіб.

Окремим питанням є те, що квота у 15 % екранного часу встановлена також для телерадіоорганізацій, які апріорі знаходяться у іншому положенні ніж демонстратори, оскільки можуть вирішувати це питання шляхом демонстрації серіалів національного виробництва та фільмів – культурної спадщини часів СРСР, а також шляхом диверсифікації бюджету через заповнення телеефіру рекламними роликами, що є основною статтею доходів телеканалів. Натомість демонстратори вимушені орієнтуватися на показ світових прем'єр і в значній мірі залежні від голлівудського репертуару, адже саме за нього переважна більшість глядачів готова купувати квитки.

Тут варто навести приклад Франції, де телеканали за законодавством мають дотримуватися встановленої частки демонстрування європейських творів і франкомовних творів у співвідношенні 60 % на 40 %, а також – вкладати визначений відсоток доходів у виробництво європейських та франкомовних фільмів і купівлю прав на їх демонстрування [21].

В Україні наразі телерадіоорганізації звільнені державою від будь-якої відповідальності за національний кінематограф (хоча на більшості з них сконцентрована техніка та виробничі потужності, які передаються в оренду виробникам для виробництва фільмів), і навпаки, Законом України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» визначено можливість надання державної субсидії на виробництво (створення) телевізійного фільму, телевізійного серіалу, що виступає, скоріше, виключенням у практиці іноземних країн.

Зважаючи на вищенаведене, можна стверджувати, що законодавче зменшення квоти з впроваджених у 1998 р. 30 % щомісячного часу демонстрування українських фільмів до 15 %, а потім збільшення у 2022 р. знову до 30 %, має виключно популістський характер, який жодним чином не підкріплений розрахунками. Відповідно і заходи державного контролю будуть формальними, а не реальними, і не принесуть реальної користі та досягнення мети його здійснення.

Означені питання є важливими і через те, що за невиконання вищевказаної квоти наразі встановлена адміністративна відповідальність, а саме адміністративне стягнення у вигляді від 60 до 90 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, які до того ж стягуються не з демонстратора, а з її посадової особи (ст. 164-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення). Повноваження щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення за вищевказаним складом правопорушення покладено на Держкіно (ст. 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення) [22].

Висновки. Проведений аналіз питань державного контролю у сфері кінематографії вказує на недосконалість законодавчого регулювання відносин щодо здійснення державного контролю у сфері кінематографії, зокрема, незакріплені контрольних повноважень місцевих органів управління кінематографією, які фактично виконують цю функцію на місцях. Це негативно відбивається на координації функції контролю, принаймні на науково-методологічному, законодавчому та понятійному рівнях.

На підставі проведено дослідження можна пропонувати визначити на доктринальному рівні термін «державний контроль у сфері кінематографії» як діяльність уповноважених державних органів з виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами кінематографічної діяльності, забезпечення інтересів суспільства, зокрема, належної якості фільмів, робіт та послуг, пов'язаних із виготовленням та демонструванням фільмів, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища, встановленої квоти демонстрування національних фільмів під час використання національного екранного часу, умов розповсюдження і демонстрування фільмів тощо.

Також пропонується для демонстраторів фільмів залишити 15 % квоту загального щомісячного часу демонстрації національних фільмів, інших фільмів, вироблених суб'єктами кінематографії України, і творів національної кінематографічної спадщини, замість збільшення її до 30 % з 01 січня 2022 р. для чого потрібно внести відповідні зміни до ст. 15² Закону України «Про кінематографію».

Список використаних джерел:

1. Про державну підтримку кінематографії: Закон України від 23 березня 2017 р. № 1977-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 20. Ст. 5.
2. Орехова І. С. Принципи державного контролю господарської діяльності. *Форум права*. 2009. № 2. С. 309–315. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 20.05.2021).
3. Дерев'янко Б. В. Про удосконалення здійснення державного контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів господарювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. № 4. С. 99–102.
4. Віхров О. П. Організаційно-господарські зобов'язання з контролю (нагляду) за господарською діяльністю. *Вісник Інституту економіко-правових досліджень НАН України*. 2011. № 1(2). С. 77–82.
5. Щербина В. С. Державний нагляд (контроль) у сфері господарювання: удосконалення правового регулювання. *Юрист України*. 2011. № 2(15). С. 30–33.
6. Гарагонич О. В. Теоретичні питання державного регулювання господарської діяльності. *Правові проблеми взаємодії держави і бізнесу: збірник матеріалів I Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції* (м. Луганськ, 10 лютого 2010). Луганськ, 2010. С. 35–40.
7. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05 квітня 2007 р. № 877-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 29. Ст. 389.

8. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
9. Положення про Державне агентство України з питань кіно: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2014 р. № 277. *Урядовий кур'єр*. 2014. 25 липня.
10. Положення про Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). URL: <https://dk.kyivcity.gov.ua/news/3015.html> (дата звернення: 20.05.2021).
11. Положення про управління культури, національностей та релігій Миколаївської обласної державної адміністрації. URL: <http://uknr.mk.gov.ua/store/files/1610955813.pdf> (дата звернення: 20.05.2021).
12. Положення про департамент з питань культури, національностей та релігій Львівської обласної державної адміністрації. URL: https://loda.gov.ua/k_n_r_funktsionalni-obovyazky (дата звернення: 20.05.2021).
13. Положення про Державний реєстр виробників, розповсюджувачів і демонстраторів фільмів: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 27. *Урядовий кур'єр*. 2004. 27 січня.
14. Щодо заповнення форми звітності № К-2-рвк (2) «Зведений звіт про наявність та діяльність демонстраторів фільмів за 200 ____ рік»: Інструкція Міністерства культури і мистецтв України від 13 грудня 2004 р. № 853. *Офіційний вісник України*. 2005. № 6. Ст. 379.
15. Положення про Департамент культури Харківської міської ради. URL: https://culture.city.kharkov.ua/?page_id=213 (дата звернення: 20.05.2021).
16. Держкіно спільно з Мінцифри розпочали програму цифровізації послуг агентства. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3000807-prokatni-posvidcenna-derzkino-pereveli-v-elektronnij-format.html> (дата звернення: 20.05.2021).
17. Про затвердження Положення про національний екранний час та його використання суб'єктами кінематографії та телебачення: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 вересня 1998 р. № 1436. *Офіційний вісник України*. 1998. № 37. Ст. 1359.
18. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на розвиток кінематографії та управління об'єктами державної власності у цій сфері. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2017/24-2_2017/Zvit_24-2_2017.pdf (дата звернення: 21.05.2021).
19. Звіт щодо проведення планової перевірки кінотеатрів м. Києва (I–II квартал 2017 року). URL: http://dergkino.gov.ua/media/text/zvit_perevirky_2017.jpg (дата звернення: 21.05.2021).
20. Ukrainian Yearly Box Office. URL: <https://www.boxofficemojo.com/year/?area=UA> (дата звернення: 21.05.2021).
21. Неможливе можливо: про квоти на українські фільми, перевірки кінотеатрів і економічні реалії кінопрокату. URL: https://rus.lb.ua/culture/2018/03/13/392415_nemozhlive_mozhlivo_pro_kvoti.html (дата звернення: 22.05.2021).
22. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки від 07 грудня 1984 року. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1984. № 51. Ст. 1122.

References:

1. Pro derzhavnu pidtryмку kinematohrafiyi [On state support of cinematography]: Zakon Ukrainy vid 23 bereznia 2017 r. № 1977-VIII. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2017, 20, St. 5.

2. Orekhova, I. S. (2009). Pryntsypy derzhavnoho kontrolyu hospodars'koyi diyal'nosti [Principles of state control of economic activity]. *Forum prava*, 2, 309–315. http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index
3. Derevyanko, B. V. (2015). Pro udoskonalennya zdiysnennya derzhavnoho kontrolyu ta nahlyadu za diyal'nistyu sub'yektiv hospodaryuvannya [On improving the implementation of state control and supervision over the activities of economic entities]. *Yurydychnyy naukovyy elektronnyy zhurnal*, 4, 99–102.
4. Vikhrov, O. P. (2011). Orhanizatsiyno-hospodars'ki zobov'yazannya z kontrolyu (nahlyadu) za hospodars'koyu diyal'nistyu [Organizational and economic obligations for control (supervision) of economic activity]. *Visnyk Instytutu ekonomiko-pravovykh doslidzhen' NAN Ukrainy*, 1(2), 77–82.
5. Shcherbyna, V. S. (2011). Derzhavnyy nahlyad (kontrol') u sferi hospodaryuvannya: udoskonalennya pravovoho rehulyuvannya [State supervision (control) in the field of management: improvement of legal regulation]. *Yuryst Ukrainy*, 2(15), 30–33.
6. Harahonych, O. V. (2010). Teoretychni pytannya derzhavnoho rehulyuvannya hospodars'koyi diyal'nosti [Theoretical issues of state regulation of economic activity]. *Pravovi problemy vzayemodiyi derzhavy i biznesu: zbirnyk materialiv I Vseukr. nauk.-prakt. Internet-konferentsiyi* (m. Luhans'k, 10 lyutoho 2010). Luhansk, P. 35–40.
7. Pro osnovni zasady derzhavnoho nahlyadu (kontrolyu) u sferi hospodars'koyi diyal'nosti [On the basic principles of state supervision (control) in the sphere of economic activity]: *Zakon Ukrainy vid 05 kvitnya 2007 r. № 877-V. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 2007, 29, St. 389.
8. Pro kinematohrafiyu [On Cinematography]: *Zakon Ukrainy vid 13 sichnya 1998 r. № 9/98-VR. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*, 1998, 22, St. 114.
9. Polozhennya pro Derzhavne ahent'stvo Ukrainy z pytan' kino [Regulations on the State Agency of Ukraine for Cinema]: *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 lypnya 2014 r. № 277. Uryadovyy kur'yer*, 2014, July 25.
10. Polozhenni pro Departament kul'tury vykonavchoho orhanu Kyivs'koyi mis'koyi rady (Kyivs'koyi mis'koyi derzhavnoyi administratsiyi) [Regulations on the Department of Culture of the executive body of the Kyiv City Council (Kyiv City State Administration)]. <https://dk.kyivcity.gov.ua/news/3015.html>
11. Polozhennya pro upravlinnya kul'tury, natsional'nostey ta relihiy Mykolayivs'koyi oblasnoyi derzhavnoyi administratsiyi [Regulations on management of culture, nationalities and religions of the Nikolaev regional public administration]. <http://uknr.mk.gov.ua/store/files/1610955813.pdf>
12. Polozhennya pro departament z pytan' kul'tury, natsional'nostey ta relihiy L'vivs'koyi oblasnoyi derzhavnoyi administratsiyi [Regulations on the Department of Culture, Nationalities and Religions of the Lviv Regional State Administration]. <http://uknr.mk.gov.ua/store/files/1610955813.pdf>
13. Polozhennya pro Derzhavnyy reyestr vyrobnykiv, rozpovsyudzhuvachiv i demonstratoriv fil'miv [Regulations on the State Register of Producers, Distributors and Demonstrators of Films]: *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14 sichnya 2004 r. № 27. Uryadovyy kur'yer*, 2004, January 27.
14. Shchodo zapovnennya formy zvitnosti № K-2-rvk (2) «Zvedennyi zvit pro nayavnist' ta diyal'nist' demonstratoriv fil'miv za 200 ____ rik» [Regarding filling in the reporting form № K-2-pvk (2) «Consolidated report on the presence and activity of film demonstrators for 200 ____

- years»]: Instruktsiya Ministerstva kul'tury i mystetstv Ukrayiny vid 13 hrudnya 2004 r. № 853. *Ofitsiynny visnyk Ukrayiny*, 2005, 6, St. 379.
15. Polozhennya pro Departament kul'tury Kharkivs'koyi mis'koyi rady [Regulations on the Department of Culture of the Kharkiv City Council]. https://culture.city.kharkov.ua/?page_id=213.
  16. Derzhkino spil'no z Mintsyfy rozpochaly prohramu tsyfrovizatsiyi posluh ahentstva [The State Cinema together with the Ministry of Finance launched a program to digitize the agency's services]. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3000807-prokatni-posvidcenna-derzhkino-pereveli-v-elektronnij-format.html>
  17. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro natsional'nyy ekrannyi chas ta yoho vykorystannya sub'yek-tamy kinematohrafiyi ta telebachennya [On approval of the Regulations on the national screen time and its use by the subjects of cinematography and television]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 14 veresnya 1998 r. № 1436. *Ofitsiynny visnyk Ukrayiny*, 1998, 37 St. 1359.
  18. Zvit pro rezul'taty audytu efektyvnosti vykorystannya koshtiv derzhavnoho byudzhetu, pered-bachenykh na rozvytok kinematohrafiyi ta upravlinnya ob'yektamy derzhavnoyi vlasnosti u tsiy sferi [Report on the results of the audit of the effectiveness of the use of state budget funds provided for the development of cinematography and management of state property in this area]. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2017/24-2_2017/Zvit_24-2_2017.pdf
  19. Zvit shchodo provedennya planovoyi perevirky kinoteatriv m. Kyyeva (I–II kvartal 2017 roku) [Report on the scheduled inspection of cinemas in Kyiv (I–II quarter of 2017)]. http://dergkino.gov.ua/media/text/zvit_perevirky_2017.jpg
  20. Ukrainian Yearly Box Office. <https://www.boxofficemojo.com/year/?area=UA>
  21. Nemozhlyve mozhlyvo: pro kvoty na ukrayins'ki fil'my, perevirky kinoteatriv i ekonomichni realiyi kinoprokatu [Impossible is possible: about quotas for Ukrainian films, inspections of cinemas and economic realities of film distribution]. https://rus.lb.ua/culture/2018/03/13/392415_nemozhlyve_mozhlyvo_pro_kvoti.html
  22. Kodeks Ukrayiny pro administratyvni pravoporushennya [Code of Ukraine on Administrative Offenses]: Zakon Ukrayins'koyi Radyans'koyi Sotsialistychnoyi Respubliky vid 07 hrudnya 1984 roku. № 8073-X. Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR, 1984, 51. St. 1122

Herbych O. V., Postgraduate student of the Department of Business Law Vasyl' Stus Donetsk National University, the article is devoted to the study of the legal aspects of state control in the field of cinematography. In particular, the article analyzes the concept of «state control (supervision)», reveals the essence of state control over economic activities in the field of cinematography.

Taking into account the general definition of state control over economic activity and economic activity in the field of cinematography, a doctrinal definition of the term «state control in the field of cinematography» is proposed.

The analysis of the system of state bodies of Ukraine, which are endowed with control powers in the field of cinematography, is carried out, practical and legislative conflicts in the construction of a system of state control bodies in the field of cinematography are highlighted.

The archaic nature and inconsistency with the modern realities of the provisions of the regulatory legal acts concerning the local authorities of cinematography are argued, a variant of overcoming the identified problem by amending the legislation is proposed. This would contribute to the construction of a modern vertical of regulatory bodies, the formation of adequate statistical reporting of activities in the field of cinematography, the exclusion of political influence and populist decisions of state authorities in the field of cinematography.

The imperfection of some norms of national legislation in the context of establishing quotas for films shot in Ukraine, and the groundlessness of imposing responsibility on officials of demonstrators, who cannot fulfill the requirements of the established quotas for objective economic reasons, are noted.

Proposals have been made to delineate the powers of the State Film Agency, as the central executive body that implements policy in the field of cinematography and provides methodological support to local executive bodies operating in the field of cinematography within the framework of administrative and territorial units.

The experience of some foreign countries in resolving the issue of quotas in the field of cinematography is analyzed, ways of solving the problem of establishing and observing the quota of the total monthly time for the demonstration of national films, other films produced by subjects of cinematography of Ukraine, and works of national cinematographic heritage are proposed.

Keywords: *demonstrator, state control, cinematography, cinema, quota, screen time.*